

Opinia konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa w sprawie asystowania pielęgniarce bez ukończonego kursu specjalistycznego przy zabiegach endoskopowych

Zgodnie z Kodeksem Pracy pracownik powinien być zatrudniony na stanowisku pracy zgodnie z jego kwalifikacjami, celem wykonywania powierzonych mu zadań w sposób bezpieczny. Zasady wykonywania zawodu pielęgniarce zostały określone w art.4 pkt.1 ustawy o zawodach pielęgniarce i położnej z dnia 15 lipca 2011 roku (Dz.U.2011.174.1039). Przywołany artykuł wskazuje, że wykonywanie zawodu pielęgniarce polega między innymi na realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. Biorąc jednak pod uwagę zapis Dyrektywy 36/2005 WE Parlamentu Europejskiego który określa, że pielęgniarce, po ukończeniu szkoły pielęgniarce uzyskuje kwalifikacje ogólne i jest tzw. pielęgniarce ogólną, powierzanie jej świadczeń specjalistycznych wymaga ukończenia przez nią odpowiedniego szkolenia w tym zakresie. Rodzaj i zakres świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych wykonywanych przez pielęgniarce samodzielnie bez zlecenia lekarskiego reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 roku, z którego wynika, że pielęgniarce po kursie specjalistycznym *Endoskopia* nie uzyskuje nowych kwalifikacji uprawniającej ją do samodzielnego wykonywania specjalistycznych świadczeń. Celem kursu specjalistycznego *Endoskopia* jest przygotowanie *pielęgniarki do uczestnictwa w badaniach i zabiegach endoskopowych oraz do sprawowania opieki nad pacjentem przed i po endoskopiach, w tym: zapoznanie z organizacją pracowni endoskopowej; zapoznanie z czynnikami narażenia zawodowego oraz metodami ochrony zdrowia personelu pracowni endoskopowej; zapoznanie z badaniami endoskopowymi wybranych układów i narządów; zapoznanie z zasadami wykonywania wybranych zabiegów endoskopowych oraz przygotowanie jej do współudziału w endoskopii zabiegowej; oraz zapoznanie z zasadami przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych oraz pielęgnacją po ich wykonaniu.*

Brak w obowiązujących regulacjach prawnych wykazu samodzielnego świadczeń wykonywanych przez pielęgniarce po ukończeniu kursu specjalistycznego *Endoskopia dla pielęgniarek* daje możliwość pracodawcy (bezpośredniemu przełożonemu) wyznaczenie zadań wymagających asystowania pielęgniarce do zabiegów endoskopowych. Zgodnie z Kodeksem Pracy za bezpieczeństwo pracy odpowiedzialny jest pracodawca, stąd przy zatrudnieniu lub zleceniu wykonywania świadczeń pracownikowi z niepełnymi

kwalfikacjami np. brak kursu specjalistycznego wymagane jest przeszkolenie w miejscu pracy i skierowanie pielęgniarki na odpowiednie szkolenie podyplomowe.

Kraków, 25.05.2013 r.

Dr hab. Maria Kózka
Konsultant Krakowy w dz. pielęgniarstwa